

RAPORT • CASE STUDY

Kalkulacja oszczędności z wdrożenia EDI

Wdrożenia EDI pokazują, że korzyści z wprowadzenia elektronicznej wymiany danych mają charakter jakościowy oraz ilościowy. Automatyzacja i oszczędność czasu pracy, redukcja błędów do minimum, kontrola stanów magazynowych, przyspieszenie obrotów handlowych czy racjonalizacja wykorzystania zasobów kadrowych wprost przekładają się na gotówkę.

TOMASZ KUCIEL

E-faktura EDI a e-faktura PDF

Faktura elektroniczna EDI to paczka danych o określonej strukturze – można ją sobie wyobrazić jako arkusz kalkulacyjny lub kawałek bazy danych. Można ich z łatwością użyć oraz zautomatyzować procesy przekazywania informacji między nadawcą a odbiorcą – dlatego nazywamy także e-fakturę EDI „automatyczną fakturą elektroniczną”.

Faktura elektroniczna PDF to nic innego jak zwykła faktura papierowa, której zrobiono zdjęcie – jest to zatem elektroniczny obraz faktury. Wszystkie dane są widoczne, ale ich przetwarzanie wymaga przepisania (z ekranu lub – najczęściej po wydrukowaniu takiej „elektronicznej” faktury – z kartki) – nie ma tu żadnej

automatyzacji, a proces obsługi takiej faktury jest najczęściej (dla odbiorcy) bardziej kosztowny niż obsługa faktury papierowej.

E-faktura w porządku prawnym

Na początku 2014 roku dotychczasowe przepisy dotyczące e-faktur włączono do znowelizowanej Ustawy o podatku od towarów i usług. Dzisiaj podstawę prawną stanowi Ustawa z 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług ze zmianami z dn. 1 stycznia 2014 roku. W przypadku faktury elektronicznej EDI weryfikacja, czy spełnione są wymagania stawiane przez ustawę, odbywa się automatycznie.

ELEKTRONICZNA wymiana danych (Electronic Data Interchange – EDI) jest narzędziem, które wspiera potrzeby nowoczesnych przedsiębiorstw, umożliwiając optymalizację procesów – począwszy od działów księgowości, poprzez dział zakupów, aż do logistyki. Za zawilą definicją, opisującą przekaz informacji transakcyjnych z jednego do drugiego systemu informatycznego za pomocą standardowych, zaakceptowanych formatów, stoją po prostu dwa podłączone do Internetu komputery, a między nimi operator EDI. EDI tworzy pomost między systemami informatycznymi współpracujących firm, łącząc możliwości informatyki i telekomunikacji.

Pula korzyści

Liczne przykłady udanych wdrożeń EDI pokazują, że korzyści z wprowadzenia elektronicznej wymiany danych mają charakter jakościowy i ilościowy. Tam, gdzie istnieją precyzyjnie zdefiniowane procesy obiegu informacji (dokumentów), możemy mówić przede wszystkim o automatyzacji; tam, gdzie chęć skorzystania z EDI wymaga przeprowadzenia reengineeringu istniejących procesów, mamy także do czynienia ze zmianami jakościowymi. W każdym przypadku uzyskujemy znaczące przyspieszenie i zminimalizowanie błędów wynikających m.in. z ręcznego przepisywania danych.

Koszty administracyjne. W tej sferze obliczenie oszczędności spowodowanych wdrożeniem EDI nie powinno nastręczać trudności. Należy oszacować liczbę dokumentów przetwarzanych w ciągu całego roku, które odpowiadają wdrażanym komunikatom EDI. Bezpośrednie koszty związane z wysyłaniem tych dokumentów obejmują: wydruk, sporządzenie kopii, koszt kopert i znaczków, opłaty telefoniczne/faksowe. Następnie należy wycenić czas spędzony na zbieraniu i gromadzeniu danych, wprowadzaniu do aplikacji, wypełnianiu odpowiednich formularzy, archiwizowaniu, wysyłaniu pocztą/faksem czy mailem

i co najważniejsze – na kontrolowaniu poprawności dokumentu i korekcie ewentualnych pomyłek. Wymiana dokumentów bezpośrednio między aplikacjami eliminuje częste i kosztowne pomyłki powstające przy ręcznym przepisywaniu danych z ekranu lub kartki.

Dodatkovymi korzyściami mogą być oszczędności wynikające z uwolnienia zasobów ludzkich.

Szybsza realizacja transakcji handlowych. Właściwie pracujący system EDI umożliwia istotne skrócenie procesów Purchase to Pay (P2P) i Order to Cash (O2C). Szybszy obieg dokumentów handlowych pozwala przyspieszyć obieg pieniędzy i uwalnia kapitał obrotowy. Pozbawiona błędów i sprawniejsza komunikacja umożliwiła także bardziej precyzyjne planowanie logistyczne, a co za tym idzie – lepsze wykorzystanie magazynów.

Dzięki lepszej i dokładniejszej informacji między partnerami handlowymi elektroniczny obieg dokumentów zabezpiecza też cały łańcuch dostaw. Z kolei bezpieczeństwo i pewność dostaw pozwalają na eliminację zapasów buforowych, trzymanych w różnych ogniwach łańcucha na wypadek niezrealizowania dostawy.

Korzyści strategiczne. Obok ewidentnych oszczędności wynikających z wdrożenia EDI najważniejszą zaletą systemu jest zmiana sposobu prowadzenia biznesu. Związane z tym korzyści strategiczne polegają na umocnieniu relacji rynkowych, lepszej obsłudze klienta oraz wzmocnieniu związków z partnerami. Do tego można jeszcze wziąć pod uwagę plusy wynikające między innymi z nieustannego polepszania pozycji rynkowej, wzrostu konkurencyjności firmy, zwiększenia efektywności pracowników.

Strategiczne korzyści są bardzo trudne do liczbowego oszacowania, ale pokazują potencjalne możliwości sprostania potrzebom rynku. Jednak o ile nietrudno byłoby zademonstrować, że EDI prowadzi do zwiększonego udziału w rynku, o tyle trudno pokazać, jak ten rynek się rozszerzy dzięki zastosowaniu EDI.

Uproszczony model do szacowania oszczędności dla procesu O2C

A. PRZYJĘCIE ZAMÓWIENIA

1. Odebranie zamówienia i wprowadzenie do systemu informatycznego
2. Weryfikacja merytoryczna
3. Komunikacja przy dokonywaniu uściśleń
4. Ostateczna akceptacja

B. WALIDACJA DOSTAW I UZGODNIENIA

1. Komunikacja przy usuwaniu rozbieżności

C. WYSTAWIANIE FAKTURY

1. Przygotowanie faktury w systemie informatycznym
2. Koszt wydruku oryginału i kopii
3. Przechowanie kopii (krótkoterminowe, do szybkiego odszukania)

4. Koszt przesyłki
5. Czas na wysyłkę
6. Koszty wystawienia faktur korygujących
7. Uzyskanie potwierdzenia odbioru faktury korekty przez odbiorcę

D. KONTROLA PŁATNOŚCI

1. Dopasowywanie przelewów przychodzących do faktur
2. Identyfikacja faktur po terminie płatności
3. Upomnienia i ponaglenia
4. Obliczanie odsetek za opóźnienia

Sredniomiesięczna liczba faktur (i zamówień)	Oszczędność na czasie pracy (liczba dni w roku)	Oszczędność na materiałach i energii (w skali roku)
50	2	2500 zł
100	4	3200 zł
1000	41	16 000 zł
10 000	402	145 000 zł

Powyższe wyliczenia są poczynione przy założeniu, że zarówno zamówienia jak i faktury są przesyłane pocztą elektroniczną jako załączniki w formacie PDF. W przypadku wysyłania faktur w sposób tradycyjny skala oszczędności będzie większa. Ważnym założeniem jest także przyjęcie, że do każdego zamówienia generowana jest osobna faktura.

Pierwsze korzyści są zauważalne już w momencie rozpoczęcia wysyłania i odbierania elektronicznych dokumentów, jednak te największe wynikają z przeanalizowania całości operacji oraz wzrostu efektywności operacyjnej firmy, jaką stymuluje wdrożenie tego systemu.

Zoptymalizowane koszty

Kalkulacje firmy Edison, operatora i dostawcy systemu EDI, pokazują, że automatyzacja procesów P2P (Purchase to Pay: dla kupującego – od momentu złożenia zamówienia do zapłaty otrzymanej faktury) oraz O2C (Order to Cash: dla sprzedającego – od odebrania zamówienia do otrzymania płatności), nie biorąc pod uwagę odbywających się w tle

procesów logistycznych, daje oszczędności do 30 złotych na jedną transakcję. Edison przyjął w tej kalkulacji średnie wynagrodzenie w administracji 2500 złotych brutto. Przy takich założeniach największa oszczędność pojawia się po stronie kosztów pracy – automatyzacja procesów daje 80% oszczędności. Rosnące płace to czynnik, który będzie zwiększał ten udział (zobacz ramkę *Uproszczony model do szacowania oszczędności dla procesu O2C*).

W kontekście powyższego nie jest dziwne, że oszczędności na automatyzacji procesów P2P i O2C szacowane w krajach Europy Zachodniej dają niemal dwukrotnie większy wynik. ■

TOMASZ KUCIEL
prezes zarządu Edison

son